

DATASKYDDSBESKRIVNING/DATASKYDDSMEDDELANDE
SOM GÄLLER VETENSKAPLIG FORSKNING
EU:s allmänna dataskyddsförordning
artiklarna 12–14
Datum för upprättande: [27.4.2021]

Information om behandlingen av personuppgifter i samband med forskningsstudien Vardagens problem och tvister och deras lösningar (AORR)

I forskningen Vardagens problem och tvister och deras lösningar (AORR) används personuppgifter som data. Syftet med denna redogörelse är att informera om de personuppgifter som behandlas samt var personuppgifterna kommer från och hur de används i forskningen. I slutet av redogörelsen förklaras mer detaljerat vilka rättigheter de registrerade har.

Deltagandet i forskningen och givandet av personlig information är frivilligt. Inga negativa påföljder tillämpas om du inte deltar i forskningen eller om du avbryter ditt deltagande i forskningen.

1. Den personuppgiftsansvarige för forskningsstudien

Helsingfors universitet
Adress: PB 3 (Fabiansgatan 33), 00014 Helsingfors universitet

2. Kontaktperson och ansvarig forskare

Ansvarig forskare/kontaktperson i ärenden som gäller forskningsstudien:

Namn: Yaira Obstbaum
Fakultet/avdelning/enhet: Institutet för kriminologi och rättspolitik
Adress: PB 16 (Snellmansgatan 10), 00014 Helsingfors universitet
Telefonnummer: 0504356838
E-post adress: arjen-ongelmat@helsinki.fi

3. Dataskyddsombudets kontaktuppgifter

Helsingfors universitets dataskyddsombud kan kontaktas på e-postadressen tietosuoja@helsinki.fi.

4. Beskrivning av forskningsprojektet och ändamålet med behandlingen av personuppgifter

Vardagens problem och tvister och deras lösningar är en nationellt representativ enkätforskning. Forskningsstudien kartlägger den finska befolkningens vardagliga problem och tvister och deras lösningar. Forskningen undersöker vardagliga problem och tvister för finländska vuxna i åldern 20-79 år. Frågorna handlar om konsumtion, boende, arbete, familjefrågor, ekonomi, skuld och offentliga tjänster och förmåner samt att bli offer för brott och hur människor löser dessa problem. Syftet med befolkningsundersökningen är att ge

tillförlitlig information om dessa problem. Genom forskningen får vi information om hur sociala tjänster borde utvecklas för att göra problemlösning smidigare.

Planerandet av forskningen och all analysering och rapportering utförs av Rättspolitiska enheten i Institutet av kriminologi och rättspolitik vid Helsingfors universitet.

Personerna som är utvalda för forskningen svarar på forskningsfrågorna per telefonintervju eller, om de så vill, via internetenkät. Taloustutkimus oy utför både telefonintervjuerna och insamlandet av enkätsvaren på internet. Företaget hanterar informationen på universitetes vägnar och inom ramen för ett forskningsavtal och ett separat databehandlingsavtal.

När informationen är insamlad lämnas svaren in till forskarna vid Helsingfors universitet utan direkta identifieringsuppgifter (namn, adress).

Helsingfors universitet är registeransvarig för denna forskning, det vill säga att universitetet definierar ändamålen och förfaringssätten för hanteringen av personuppgifterna.

Alla förfrågningar relaterade till denna forskning för att utöva den registrerades rättigheter kan riktas till ansvariga forskaren Yaira Obstbaum (kontaktuppgifter ovan).

5. Uppgifter som ingår i forskningsmaterialet

Bakgrundsuppgifter som frågas per telefonintervjun/på internetformuläret:

- Kön
- Födelseår
- Utbildning
- Nettoinkomster per månad/år
- Arbetsmarknadssituation/primär verksamhet
- Civilstånd
- Antal barn

Andra frågor:

Problem/tvister under de senaste två åren:

- Konsumentproblem
- Arbets- eller tjänsteförhållandeproblem
- Problem relaterade till verksamhet som företagare, jord- och skogsbruksföretagare, stipendieforskare, freelancer eller dyl.
- Problem relaterade till familj eller släkt, en närståendes död, skilsmässa i förhållande/äktenskap och saker relaterade till barn vid skilsmässa
- Problem relaterade till pengar och investeringstjänster
- Problem relaterade till skuld
- Problem relaterade till grannar
- Problem relaterade till hyresboende
- Problem relaterade till ägande av bostad/fastighet

- Problem relaterade till myndigheternas handlingar samt beslut gällande pension och förmåner
- Att bli offer för brott

Om ett eventuellt problem som är av en mer allvarlig typ frågas därutöver:

- Problemets motpart
- Om/hur man sökt information för att lösa problemet
- Om/hur man fått rådgivning eller sökt en företrädare
- Hurvida problemet är löst
- Lösningsprocessen för problemet
- Problemets slutliga lösning
- Upplevs slutliga lösningen som rättvis
- Upplevs lösningsprocessen som rättvis
- Tidpunkt då problemet börjat och när det slutat
- Hur problemet inverkat på livet

Dessutom frågas av alla

- Erfarenheter och uppfattningar om rättssystemet och myndigheter
- Uppskattning av eget hälsotillstånd

Härutöver hämtas följande information från helhetsregister som Statistikcentralen har samlat från olika administrativa register

- Information från Folk basic helheten där det finns information om demografisk situation, födelseår, kön, födelsestat och nationalitet, modersmål, ålder, bostadsort, civilstånd, socioekonomiska ställning, utbildning, yrke, primära verksamhet, form av boende, mängden minderåriga barn, familjestorlek, pension, ägande av fordon under de två senaste åren
- Information från Folk inkomst helheten innehållande information om inkomster, erhållna inkomstöverföringar, sjukpenningar, pensionsinkomster, förmåner, stöd, skatter, beskattningsbar förmögenhet, skulder under de två senaste åren.

6. Källor som personuppgifter samlas in från

Namn, kontaktuppgifter och personbeteckning samt information om modersmål fås från Befolkningsdatasystemet (Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata) och telefonnummer från nummertjänsten.

Intervjuinformationen samlas direkt från forskningspersonerna via telefonintervju eller internetformulär.

Ytterligare hämtas registeruppgifter från register som administreras av Statistikcentralen. Statistikcentralen har samlat information från flera olika sektorer för statistikändamål och kan enligt statistiklagen överlåta information för forskningsanvändning. Registeruppgifter är

hämtade från bl.a. följande myndigheter: Folkpensionsanstalten, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata, Pensionsskyddscentralen, Skatteförvaltningen, Arbets- och näringsministeriet, Justitieministeriet och Rättsregistercentralen. Informationen ges till utnämnda forskare vid Helsingfors universitet för en utsatt tid via den datasäkra distansanslutningen FIONA. Statistikcentralen ger tillgång till uppgifterna enligt ansökan.

7. Känsliga personuppgifter

I forskningsstudien behandlas följande i artikel 9 i dataskyddsförordningen avsedda särskilda kategorier av personuppgifter (dvs. känsliga personuppgifter):

- Ras eller etniskt ursprung
- Politiska åsikter
- Religiös eller filosofisk övertygelse
- Medlemskap i fackförening
- Genetiska uppgifter
- Biometrisk uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person
- Uppgifter om hälsa
- Uppgifter om en fysisk persons sexualliv eller sexuella läggning

Behandlingen av känsliga uppgifter baserar sig på artikel 9.2 j i dataskyddsförordningen (behandlingen är nödvändig för vetenskapliga forskningsändamål) och på 2 kap. 6 § 1 mom. 7 punkten i dataskyddslagen (artikel 9.1 i dataskyddsförordningen tillämpas inte på behandling av uppgifter för vetenskaplig forskning).

I forskningsstudien behandlas uppgifter som rör fällande domar i brottmål eller överträdelser.

Behandlingen av uppgifter som rör fällande domar i brottmål eller överträdelser grundar sig på 2 kap. 7 § 1 mom. 2 punkten i dataskyddslagen (personuppgifter som rör i artikel 10 i dataskyddsförordningen avsedda fällande domar i brottmål och överträdelser eller därmed sammanhängande säkerhetsåtgärder får behandlas om uppgifterna behandlas för vetenskaplig forskning).

8. Den rättsliga grunden för behandlingen av personuppgifter

Personuppgifterna behandlas på följande grund enligt artikel 6.1 i den allmänna dataskyddsförordningen:

- uppgift av allmänt intresse:
 - vetenskaplig eller historisk forskning eller statistikföring (2 kap. 4 § 3 punkten i dataskyddslagen)
 - arkivering av forskningsmaterial och kulturarvsmaterial (2 kap. 4 § 4 punkten i dataskyddslagen)
- forskningspersonens samtycke
- fullgörande av en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige
- den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen

vilket slags berättigat intresse det handlar om:

Om behandlingen av personuppgifter grundar sig på forskningspersonens samtycke, har hen rätt att när som helst återkalla sitt samtycke. Återkallandet av samtycket påverkar inte lagligheten av behandlingen före återkallandet.

9. Mottagarna som ska ta del av uppgifterna

Till Taloustutkimus oy ges forskningspersonens, forskningsidentifikationskod, namn, ålder, modersmål, telefonnummer och postadress. Taloustutkimus oy ansvarar för att posta informationsbrevet, utföra telefonintervjun och internetdatainsamlingen. Efter att materialet samlats in och överlåtits till forskarna gör Taloustutkimus oy sig av med all information.

Vid Helsingfors universitet behandlas informationen av utnämnda personer. Statisticentralens registerdata är i användning via FIONA distansanslutningen för utnämnda forskare under en begränsad tidsperiod. Informationen behandlas endast av personer som det är nödvändigt för för att genomföra forskningen.

Den arkiverade enkätdata, från vilken man inte kan identifiera en enskild individ, kan i granskad form användas i fortsättningen för vidare forskning och avhandlingar.

10. Överföring av uppgifter utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Uppgifter överförs inte utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

11. Automatiserat beslutsfattande

Inom ramen för forskningsstudien förekommer inget automatiserat beslutsfattande som i betydande grad påverkar forskningspersonerna.

12. Skydd av personuppgifter

Personuppgifterna i forskningsmaterialet behandlas och lagras skyddade så att endast personerna som behöver uppgifterna har åtkomst till dem.

Uppgifter som behandlas i IT-system skyddas på följande sätt:

- användarnamn och lösenord
- registrering/loggning av användningen
- passerkontroll
- kryptering
- tvåfaktorsautentisering
- annat, vad?:

Distansanvändning av registeruppgifter via Statistikcentralens informationssäkra FIONA distansanslutning

Behandling av direkta identifieringsuppgifter:

- Den personuppgiftsansvarige samlar in personuppgifter utan direkta identifieringsuppgifter.
- Direkta identifieringsuppgifter raderas under analysfasen och lagras separat från det forskningsmaterial som ska analyseras.
- Materialet analyseras med direkta identifieringsuppgifter, eftersom (motivering för att direkta identifieringsuppgifter lagras):

13. Varaktigheten av behandlingen av personuppgifter

Datan för forskningen samlas in i början av året 2021. Efter insamlingen avlägsnas identifieringsuppgifterna från datan och datan används för institutets forsknings- och uppföljningsverksamhet tills vidare. Det är frågan om ett forskningsprojekt som är kontinuerligt till sin natur. Data som insamlas under olika år kombineras till exempel för att möjliggöra tidsjämförelse.

Med beslut av forskningsdirektören arkiveras granskad data i Helsingfors universitetets arkiv och i Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv (FSD).

Namn- och gatuadressinformation samt telefonnummer och andra direkta identifieringsuppgifter görs av med omedelbart efter insamlingen av datan.

14. Behandling av personuppgifter efter avslutad forskningsstudie

- Forskningsmaterialet förstörs.
- Forskningsmaterialet lagras för bedömning av resultatens tillförlitlighet:
 utan direkta identifieringsuppgifter med identifieringsuppgifter
- Forskningsmaterialet lagras för senare, förenlig vetenskaplig forskning i enlighet med dataskyddsförordningens krav:
 utan direkta identifieringsuppgifter med identifieringsuppgifter

Lagringen av forskningsmaterialet grundar sig på artikel 5.1 b och e i dataskyddsförordningen. Innan ny forskningsanvändning ska den personuppgiftsansvarige försäkra sig om att den nya användningen är förenlig med materialets ursprungliga användningsändamål i enlighet med förordningens krav. Ett nytt dataskyddsmedelände om den nya forskningsanvändningen av forskningsmaterialet ska skickas ut till de registrerade, förutom om den personuppgiftsansvarige inte längre kan identifiera de registrerade i materialet.

Inte heller då kan de registrerade informeras om den nya forskningen, om tillhandahållandet av informationen visar sig vara omöjligt eller skulle medföra en oproportionell ansträngning eller skulle göra det omöjligt eller avsevärt försvåra uppfyllandet av målen med forskningsändamålen (artikel 14.5 b i dataskyddsförordningen).

Datan för forskningen samlas in under 2021. Namn- och gatuadressinformation samt telefonnummer och andra direkta identifieringsuppgifter görs av med omedelbart efter insamlingen av datan.

Efter insamlingen används datan, från vilken identifieringsuppgifterna är avlägsnade, för institutets forsknings- och uppföljningsverksamhet tills vidare. Det är frågan om ett forskningsprojekt som är kontinuerligt till sin natur. Datat samlade under olika år kombineras till exempel för att möjliggöra tidsjämförelse.

Med beslut av forskningsdirektören arkiveras datan som pseudonymiserad och granskad i Helsingfors universitetets arkiv och i Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv (FSD). FSD är expert inom arkivering och specialiserar sig på arkivering och fortsättningsanvändning av forskningsdata. Dataarkivet har certifikatet CoreTrustSeal (CTS) som kan beviljas till en organisation som bevarar elektroniska material pålitligt och möjliggör fortsättningsanvändningen av materialet. Att få tillgång till datan för ny forskningsanvändning förutsätter HU:s forskningsgrupps godkännande när det gäller den här forskningen.

15. Den registrerades rättigheter samt undantag från rättigheterna

Kontaktperson i ärenden som rör forskningspersonernas rättigheter är den person som uppges under punkt 1 i detta meddelande.

Den registrerades rättigheter

Enligt dataskyddsförordningen har den registrerade rätt

- att få tillgång till uppgifterna
- att få uppgifterna rättade
- att få uppgifterna raderade och att bli bortglömd
- att begränsa behandlingen av uppgifterna
- till dataportabilitet
- att göra invändningar mot behandlingen av uppgifterna
- att inte bli föremål för automatiserat beslutsfattande.

Den registrerade kan dock inte utöva alla rättigheter i alla situationer. Exempelvis grunden för behandlingen av personuppgifter inverkar på situationen.

Detaljerad information om den registrerades rättigheter i olika situationer finns på dataombudsmannens webbplats: <https://tietosuoja.fi/sv/vilka-rattigheter-har-den-registrerade-i-olika-situationer>.

Tillämpning av rättigheterna

Om behandlingen av personuppgifter i forskningsstudien inte kräver att den registrerade identifieras och om den personuppgiftsansvarige inte är i stånd att identifiera den registrerade, ska rätten att kontrollera uppgifterna, rätten till rättelse, rätten till radering, rätten till begränsning av behandling, anmälningsskyldigheten eller rätten till dataportabilitet inte tillämpas, om inte den registrerade tillhandahåller ytterligare information som gör identifieringen möjlig (artikel 11 i dataskyddsförordningen).

Undantag från rättigheterna

Dataskyddsförordningen och Finlands dataskyddslag möjliggör undantag från vissa av de

registrerades rättigheter när personuppgifter behandlas i samband med vetenskaplig forskning och utövandet av rättigheterna skulle göra det omöjligt eller avsevärt försvåra uppfyllandet av ändamålen med behandlingen.

Behovet att göra undantag från den registrerades rättigheter bedöms alltid från fall till fall.

Rätt att inge klagomål

Du har rätt att inge klagomål till dataombudsmannens byrå om du anser att behandlingen av dina personuppgifter strider mot gällande dataskyddslagstiftning.

Kontaktuppgifter:

Dataombudsmannens byrå

Besöksadress: Bangårdsvägen 9, 6:e vån., 00520 Helsingfors

Postadress: PB 800, 00521 Helsingfors

Växel: 029 56 66700

Fax: 029 56 66735

E-post: tietosuoja(at)om.fi